

214/2019. (X.15.) sz. TVB határozat

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság az **Üllő Te Vagy Egyesület (2225 Üllő, Kocsis Sándor u. 24.) képviselőjében HT ügyvéd által az Üllői Helyi Választási Bizottság 67/2019. (X.11.) sz. határozata ellen** benyújtott fellebbezést megvizsgálva a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban Ve.) 307/P. § (2) bekezdés c) pontjában biztosított jogkörében a 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján a **HVB határozatát megváltoztatja azzal, hogy megállapítja, hogy az Üllő Te Vagy jelölő szervezet megsértette a Ve. 144. § (7) bekezdését azzal, hogy a képviselő- és polgármesterjelöltjét népszerűsítő plakátot úgy helyezte el, hogy azzal szinte teljes egészében letakarta Kissné Szabó Katalin független polgármesterjelölt plakátját. A TVB a bírság megfizetésére való kötelezést mellőzi.**

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Fővárosi Ítéltáblához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Pest Megyei Területi Választási Bizottságnál. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb **2019. október 18-án 16.00 óráig** megérkezzen. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálattal rendelkező személy saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

I n d o k o l á s

Kissné Szabó Katalin független polgármesterjelölt 2019. október 11-én 16 óra 32 perckor kifogást terjesztett elő, amelyben előadta, hogy az Üllő Te Vagy jelölő szervezet a mai napon úgy helyezte el a képviselő- és polgármesterjelöltjét népszerűsítő plakátot, hogy azzal szinte teljes egészében letakarta az általa korábban kihelyeztetett plakátokat. Álláspontja szerint a jelölő szervezet megsértette a Ve. 144. § (7) bekezdését, ezért kérte a jogsértőt további jogszabálysértéstől való eltiltását.

Az Üllői Helyi Választási Bizottság 67/2019. (X.11.) sz. határozatával a kifogásnak helyt adott. Megállapította, hogy az Üllő Te Vagy jelölő szervezet megsértette a Ve. 144. § (7) bekezdését azzal, hogy a képviselő- és polgármesterjelöltjét népszerűsítő plakátot úgy helyezte el, hogy azzal szinte teljes egészében letakarta Kissné Szabó Katalin független polgármesterjelölt plakátját.

Az Üllő Te Vagy jelölő szervezetet a további jogszabálysértéstől (a plakátok jogszabálysértő elhelyezésétől) eltiltja és kötelezi 500.000 Ft, azaz Ötszázezer forint összegű bírság megfizetésére. Üllő Város Helyi Választási Bizottsága a bizonyítékként csatolt fotók alapján megállapította, hogy a kifogásban meghatározott plakátok a Ve. 144. § (7) bekezdésének megsértésével kerültek kihelyezésre.

A rendelkezésre álló adatok alapján a jogszabálysértés elkövetőjének személye nem állapítható meg, azonban a plakát kihelyezése az Üllő Te Vagy jelölő szervezet érdekében történt, ezért Üllő Város Helyi Választási Bizottság a jelölő szervezet felelősségét állapította meg.

Az Üllő Te Vagy Egyesület (2225 Üllő, Kocsis Sándor u. 24.) képviselőjében HT ügyvéd fellebbezést nyújtott be a HVB határozata ellen.

Elsődlegesen a jelölő szervezet előadja, hogy a Határozat által vizsgált tevékenység nem jogellenes, mivel az az Alaptörvény IX. cikkében védett véleménynyilvánítási jog gyakorlásának által védett.

A határozatban vizsgált tevékenység célja az volt, hogy felhívja a figyelmet arra a tényre, — amelyet Kissné Szabó Katalin elhallgatott a választópolgárok előtt — hogy mely jelölő szervezetek és pártok támogatják őt a jelöltségében.

Ezzel kapcsolatban hivatkozni kíván a jelölő szervezet arra a tényre, hogy Kissné Szabó Katalin polgármester-jelölt (azóta megválasztott polgármester) jogsértőnek vélt tevékenységével kapcsolatban 2019. október 12-én kifogást nyújtott be Üllő Város Helyi Választási Bizottságához. Ennek lényege, hogy Kissné Szabó Katalin jelölt a megtévesztő kampánytevékenységével elbizonytalanítja,

bizonytalanságban tartja a választópolgárokat az ő politikai hovatartozásával kapcsolatban. (A benyújtott kifogás másolata jelen fellebbezéshez bizonyítékként csatolásra kerül.)

A jelölő szervezet a megtett jogi lépések mellett oly módon is tiltakozni kívánt Kissné Szabó Katalin jogsértőnek vélt tevékenységével szemben, hogy az alkotmányos véleménynyilvánítási jogát gyakorolva a Kissné Szabó Katalin megtévesztőnek vélt plakátjait felülragasztva mutatott rá a hivatkozott bizonytalanságra.

A jelölőszervezet álláspontja szerint a tételes jog nem biztosít eszközöket arra, hogy a megtévesztő plakátok megtévesztő és összezavaró jellegére a kampány rövidségéhez igazodó határidőn belül bárki felhívja a figyelmet.

Mérlegre téve egyik oldalon a választópolgárok tájékozódáshoz való jogát és a jelöltek, jelölő szervezetek kommunikációs jogait, másik oldalon pedig a Kissné Szabó Katalin plakátjának épségét, arra kell jutnunk, hogy a jogsértés megállapítása aránytalan korlátozása a jelölő szervezet véleménynyilvánításhoz való jogának. Jelölő szervezet álláspontja szerint a véleménynyilvánítási szabadság körében értékelve a határozatban értékelt tevékenység nem jogsértő.

Az alapjog-gyakorlás körében hivatkozni kíván a jelölő szervezet arra, hogy 2019. október 12. napján 15:50 perckor közzétett egy Facebook közleményt (elérhető online: <https://www.facebook.com/groups/459912427373738/permalink/2688853547812937/>). amelyben felvállalja a határozat tárgyául szolgáló cselekményt, mint olyat, amely a választás tisztaságának megóvását szolgálja. A közlemény társadalmi vitát indított el, amelyben sokan támogatták a cselekményt. Rámutat ez a tény arra, hogy a határozatban vizsgált cselekmény a véleménynyilvánítás alapjogának gyakorlása volt és további társadalmi párbeszédet generált Kissné Szabó Katalin jogsértőnek vélt kampányolásával kapcsolatban. (A hivatkozott Facebook közlemény másolata jelen fellebbezéshez bizonyítékként csatolásra kerül.)

Analóg ez az ügy azzal, mint mikor a rendőrök arcát fotózva megsérti az újságíró a rendőr személyiségi jogait, de ha ezt a sajtószabadság gyakorlásának érdekében teszi, úgy nem sérti meg a kógens tételes jogi szabályt. ^Mindaddig, amíg valamely tájékoztatás nem visszaélés a sajtószabadság gyakorlásával, az emberi méltóság védelmével összefüggésben a személyiségi jogok sérelmére való hivatkozás ritkán alapozza meg a sajtószabadság gyakorlásának a korlátozását.” az Alkotmánybíróság 28/2014. (IX. 29.) AB Határozata [42]) Ugyanígy — az Alaptörvény kényszerítő alapjogvédő erejénél fogva — a Ve. 144. § (7) bekezdésének sérelme sem jogellenes jelen esetben, mivel a tételes jog sérelme az alapjog-gyakorlás körében más alapjogát arányosan korlátozva történt.

Szükséges e körben azt is kiemelni, hogy az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint „a kampány időszakot megelőző időszak szabályaihoz képest kampányidőszakban kiszélesednek a véleménynyilvánítási lehetőségek. Ennek okát egyebek között az Alkotmánybíróság 5/2015. (II. 25.) AB határozata és 7/2014. (III. 7.) AB határozata fogalmazta meg: »[a] választási kampány a közügyek szabad vitatásának egyik, a választójog szabályai körébe vont megnyilvánulása. E nélkül a választópolgárok nem, vagy csak komoly nehézségek árán tudnák eldönteni, hogy kire szavazzanak. A választási kampány során tehát nemcsak egyszerűen a közügyeiket vitatják meg az emberek, hanem tájékozódnak annak érdekében, hogy a szavazás napján megfontolt döntést tudjanak hozni.« [Az Alkotmánybíróság 3130/2018. (IV. 19.) AB határozata és az Alkotmánybíróság IV/1599/2019. ügyszámmon rögzített ügye].

Másodlagosan a jelölőszervezet a előadja, hogy a HVB határozata jogszabálysértő, mert nem tartalmazza a Ve. által előírt szempontok szerinti mérlegelést és a bírság megállapított összegének részletes indokolását.

A Ve. 219. § (1) bekezdés a következőket mondja ki. “A választási bizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, illetve a bírság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit - így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét - veszi figyelembe. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.” Mindazonáltal a HVB határozata a bírság kiszabásánál kizárólag a jogsértés “nyilvánvalóan szándékos voltára” volt figyelemmel, és a Ve. által kógens szabályként felsorolt további szempontokat egyáltalán nem vette figyelembe. Nem derül ki a határozatból, hogy a HVB milyen bizonyítékok alapján és hány esetben találta bizonyítottnak a kifogást tevő plakátjainak felülragasztását.

A Kvk.VI.37.328/2018/3.számú döntésében a Kúria a következőket mondta ki.

“[30] A Ve. 218. § (2) bekezdése értelmében, ha a választási bizottság a kifogásnak helyt ad a) megállapítja a jogszabálysértés tényét, b) a jogsértőt eltiltja a további jogszabálysértéstől, c) a

választási eljárást vagy annak a jogorvoslattal érintett részét megsemmisíti és megismételteti, d) a választási kampány szabályainak megsértése, illetve a 124. § (2) bekezdésében és a 155. §-ában foglalt kötelezettség megszegése esetén bírságot is kiszabhat. A Ve. 219. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a választási bizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bíróság kiszabása, illetve a bíróság mértékének megállapításában az eset összes körülményeit - így különösen a jogsértéssel érintettek körének nagyságát, a jogsértés súlyát és területi kiterjedtségét, a jogsértés ismétlődő jellegét figyelembe veszi. A bíróság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

Az NVB a Kúria véleménye szerint jogszerűen adott helyt a kifogásnak és változtatta meg az OEVB döntését a jogszabálysértés tényének megállapítása és a további jogszabálysértéstől való eltiltás vonatkozásában. Ugyanakkor a bíróság kiszabásának indokoltsága és mértéke tekintetében az NVB nem tett eleget a Ve. 46. § de) alpontjában foglaltaknak. A Ve. a 219. § (2) bekezdésében a bíróság kiszabása és mértékének megállapítása körében elrendeli az eset összes körülményeinek vizsgálatát, oly módon, hogy egyes kiemelten vizsgálandó körülményeket meg is jelöl. Tehát a bíróság kiszabásának indokoltsága és annak mértéke a választási bizottság mérlegelési jogkörébe tartozik. A bíróság kiszabását az NVB határozata 30. pontjában nagyon szűk körben, illetve nem elégséges mértékben indokolta. A döntés ezen része során nem értékelte az eset összes körülményeit, a mérlegelés szempontjai a határozatból nem állapíthatók meg.

A fenti lényeges eljárási - és következményeiben anyagi jogi - jogszabálysértésre figyelemmel a bíróság kiszabása jogszerűtlenül történt.”

Tekintettel arra, hogy a HVB döntésében a felsorolt szempontok közül csak egyet vett figyelembe, és azt is sommás indokolással, bizonyosan megállapítható, hogy a Ve-ből fakadó mérlegelési és indokolási kötelezettségének nem tett eleget, így döntése jogszabálysértő.

Mindezek alapján kérem a T. Területi Választási Bizottságot, hogy állapítsa meg, hogy az elsőfokon eljáró Üllő Város Helyi Választási Bizottsága jogsértő döntést hozott, állapítsa meg, hogy a kifogásban panaszolt tevékenység nem volt jogellenes, vagy ennek hiányában a szankció kiszabását mellőze.

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság (TVB) a rendelkezésére álló iratokat áttekintve az alábbi jogszabályi rendelkezésekre tekintettel alakította ki álláspontját.

144. § (1) E § alkalmazásában plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül.

(2) A kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot. A plakáton fel kell tüntetni a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét.

(3) Plakát a kampányidőszakban - a (4)-(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel - korlátozás nélkül elhelyezhető.

(4) Plakátot elhelyezni

a) magántulajdonban álló dologon kizárólag a tulajdonos vagy a bérlő,

b) állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő dologon a vagyonkezelői jog gyakorlójának előzetes, írásbeli hozzájárulásával lehet.

(5) Védett műemléki értéken, védett örökségi elemen, az építészeti örökség védett elemén, védett természeti területen és értéken, továbbá állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.

(6) A választási kampányt szolgáló önálló hirdetőberendezés elhelyezésére, valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.

(7) A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A plakátot az, aki elhelyezte vagy akinek érdekében elhelyezték, a szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani, vagy ennek elmaradása esetén az eltávolítás költségét viselni.

221. § (1) A választási bizottság elsőfokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet fellebbezést nyújthat be.

223. § (3) Fellebbezést és bírósági felülvizsgálati kérelmet lehet benyújtani

a) jogszabálysértésre hivatkozással, illetve

b) a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen.

224. § (3) A fellebbezésnek, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell

a) a kérelem 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,

b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,

c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

(4) A fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét.

231. § (1) A fellebbezést és a bírósági felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

a) nem a 221. § (1) bekezdés, illetve a 222. § (1) bekezdés szerinti jogosult nyújtotta be,

b) elkésett,

c) nem a 224. § (1) bekezdése szerinti választási bizottsághoz nyújtották be,

d) nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.

(4) A fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem alapján a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság, illetve a bíróság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja.

(5) A választási bizottság, illetve a bíróság a megtámadott határozatot

a) helybenhagyja vagy

b) megváltoztatja.

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság megállapította, hogy a fellebbezést arra jogosult szervezet nyújtotta be. A fellebbezés határidőben érkezett.

A benyújtott iratokat megvizsgálva a TVB megállapította, hogy – fellebbező által is elismerten – a plakátok felülragasztása megtörtént, mely a TVB álláspontja szerint Ve. 144. § (7) pontjába ütközik.

A Bizottság helytállónak találta Beadványozónak a bíróság kiszabásával kapcsolatos érvelését. A HVB határozata nem elégséges mértékben indokolta erre vonatkozó döntését. A TVB a jogszabálysértés súlyát nem tartotta olyan mértékűnek, mely bíróság kiszabását indokolná.

Mindezek alapján a TVB a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

K.m.f.

**dr. Kenéz Tibor s.k.
elnök**